

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНА МЕТАЛУРГІЙНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання курсової роботи з дисципліни

«Інвестування»

для студентів напрямку 6.030508 – фінанси і кредит

Затверджено
на засіданні Вченої ради
академії
Протокол № 1 від 29.01.2013 .

Дніпропетровськ НМетАУ 2013

УДК 336.6

Методичні вказівки до виконання курсової роботи з дисципліни «Інвестування» для студентів напрямку 6.030508 фінанси і кредит / Укл. І.Г. Сокиринська. – Дніпропетровськ: НМетАУ, 2013. – 36 с.

Наведені структура, зміст, вимоги до оформлення, порядок та методичні вказівки до виконання курсової роботи. Методика виконання курсової роботи розглянута на числовому прикладі. Призначена для студентів напрямку 6.030508 – фінанси і кредит.

Укладач І.Г. Сокиринська, канд. екон. наук, доц.

Відповідальний за випуск К.Ф. Ковальчук, д.е.н., проф.

Рецензент Л.М. Савчук, канд. екон. наук, проф.

Підписано до друку 16.09.2013. Формат 60×84_{1/16}. Папір друк.
Друк плоский. Облік.-вид. арк. 2,11. Умов. друк. арк. 2,09.

Тираж 100 пр. Замовлення № _____

Національна металургійна академія України
49600, Дніпропетровськ, пр. Гагаріна, 4

Редакційно-видавничий відділ НМетАУ

ВСТУП

Відродження інвестиційного ринку – обов'язкова умова ефективності інвестиційної діяльності в Україні на сучасному етапі розвитку економіки. Для стабілізації й подальшого зростання економіки потрібна обґрунтована інвестиційна політика держави і створення сприятливого інвестиційного клімату. Інвестиції повинні випереджати темпи зростання ВВП, тому прискорене зростання інвестицій є передумовою економічного розвитку.

В умовах економічної нестабільності, які переживає Україна, внутрішні інвестиційні можливості значно зменшились, а потреби в інвестиційних ресурсах зростають. Тому для відновлення й активізації інвестиційної діяльності потрібен ефективний механізм інвестування та глибокі фахові знання щодо управління інвестиційними процесами.

Мета вивчення дисципліни “Інвестування” — вивчення можливих форм інвестицій на підприємстві, принципів та механізму інвестування та набуття навичок аналізу та розробки інвестиційних проектів.

Завдання дисципліни:

- ознайомити студентів із системою сучасних форм і методів інвестування;
- сприяти опануванню студентами сучасної інвестиційної ідеології;
- сформулювати логіку прийняття управлінських рішень у галузі реального та фінансового інвестування;
- ознайомити із сучасними інвестиційними інструментами.

Мета курсової роботи – комплексне освоєння студентами прикладних аспектів управління інвестиційними проектами та набуття практичних навичок щодо оцінки їх фінансово-економічної ефективності.

У методичних вказівках до виконання курсової роботи з дисципліни «Інвестування» упорядкована система вимог до її виконання, а також розглянутий числовий приклад, що наочно ілюструє наведену методику виконання курсової роботи

1 СТРУКТУРА ТА ВИМОГИ ЩОДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

1.1 Структура курсової роботи

Курсова робота складається з двох основних розділів:

- теоретична частина;
- розрахункова частина.

В теоретичній частині студент повинен розкрити одне з запропонованих питань теоретичної частини у відповідності з варіантом. Варіант теоретичного питання обирається за таблицею, наведеною після питань теоретичного розділу. Відповідь на питання повинна мати чітку і логічну будову відповідно до самостійно складеного студентом плану. Обсяг відповіді не повинен перевищувати 15 сторінок друкованого тексту.

Розрахункова частина виконується у відповідності до наведеної у третьому розділі методики. Порядок вибору варіанта розрахункової частини наведено в додатку А.

1.2 Оформлення курсової роботи

Курсову роботу друкують за допомогою принтера на одній стороні аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм) через полуторний міжрядковий інтервал (до тридцяти рядків на сторінці).

При комп'ютерному оформленні правила такі: шрифт Times New Roman – 14; абзац – 1,25; поля не менш: ліве – 30 мм, праве – 10 мм, нижнє та верхнє – 20 мм; інтервал – 1,5.

Назви структурних частин курсової роботи: «ЗМІСТ», «ВСТУП», «ВИСНОВКИ», «ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ» пишуть (друкують) великими буквами по центру. Заголовки розділів пишуть або друкують великими буквами по центру, заголовки підрозділів – маленькими (крім першої великої) буквами з абзацу. Кожний розділ повинен починатися з нової сторінки.

Кожну сторінку роботи нумерують. Нумерація має бути наскрізною, причому, першою сторінкою є титульний аркуш. Номер сторінки проставляють арабськими цифрами у правому верхньому куті. На титульному аркуші номер не ставиться. Якщо в тексті є рисунки і таблиці, виконані на окремих сторінках,

їх необхідно включити в загальну нумерацію. Сторінки зі списком використаних джерел також нумерують.

Виклад змісту тексту має бути коротким, чітким, без зайвого суб'єктивного тлумачення. Терміни та визначення повинні відповідати стандартам, а за їх відсутності – загальноприйнятим у науково-технічній літературі.

Текст розділів роботи повинен поділятися на підрозділи, пункти тощо. Розділи нумерують арабськими цифрами у межах усієї роботи. «ЗМІСТ», «ВСТУП», «ВИСНОВКИ», «ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ» не нумерують.

Після номера розділу крапку не ставлять. Підрозділи, пункти та підпункти слід нумерувати арабськими цифрами в межах кожного розділу. Номер підрозділу повинен складатися з номера розділу та порядкового номера підрозділу, розділених крапкою. У кінці номера підрозділу крапка не ставиться, наприклад, «2.1» (перший підрозділ другого розділу). Номер пункту має складатися з номера розділу, підрозділу і пункту, розділених крапками, наприклад «2.1.3» (третій пункт першого підрозділу другого розділу). Розділи і підрозділи, які відображають зміст і результати роботи, повинні мати змістовні заголовки. Якщо заголовок складається з двох речень, їх розділяють крапкою. Наприкінці заголовка крапку не ставлять. Підкреслювати заголовки і переносити слова в заголовках не допускається. Номер відповідного розділу або підрозділу ставлять на початку заголовка, номер пункту – на початку першого рядка абзацу, яким розпочинається відповідний пункт. Цифра номера пункту не повинна виступати за межу абзацу.

Між заголовками та наступним текстом слід пропустити один рядок, як і між заголовком і останнім рядком попереднього тексту (для тих випадків, коли кінець одного і початок іншого підрозділу розташовуються на одній сторінці).

У змісті послідовно перераховують заголовки розділів, підрозділів і проставляють номери сторінок, на яких вони розміщені.

Кількість ілюстрацій у роботі визначається її змістом і має бути достатньою для розкриття ідеї роботи. Усі ілюстрації (рисунок, схеми, креслення тощо) називаються рисунками, які нумерують послідовно в межах розділу арабськими цифрами. При послідовній нумерації в межах розділу номер рисунка має складатися із номера розділу та порядкового номера рисунка у розділі, розділених крапкою, наприклад, Рисунок 1.2 (другий рисунок

першого розділу). Після назви рисунка крапка не ставиться. Посилаючись на рисунок перший раз, необхідно вписувати його повний номер, наприклад (рис. 1.2). Рисунки розташовують у зручній для ознайомлення формі. Допускається їх розташування за годинниковою стрілкою. Кожний рисунок повинен мати змістовну назву. Зразок оформлення рисунка наведено нижче.

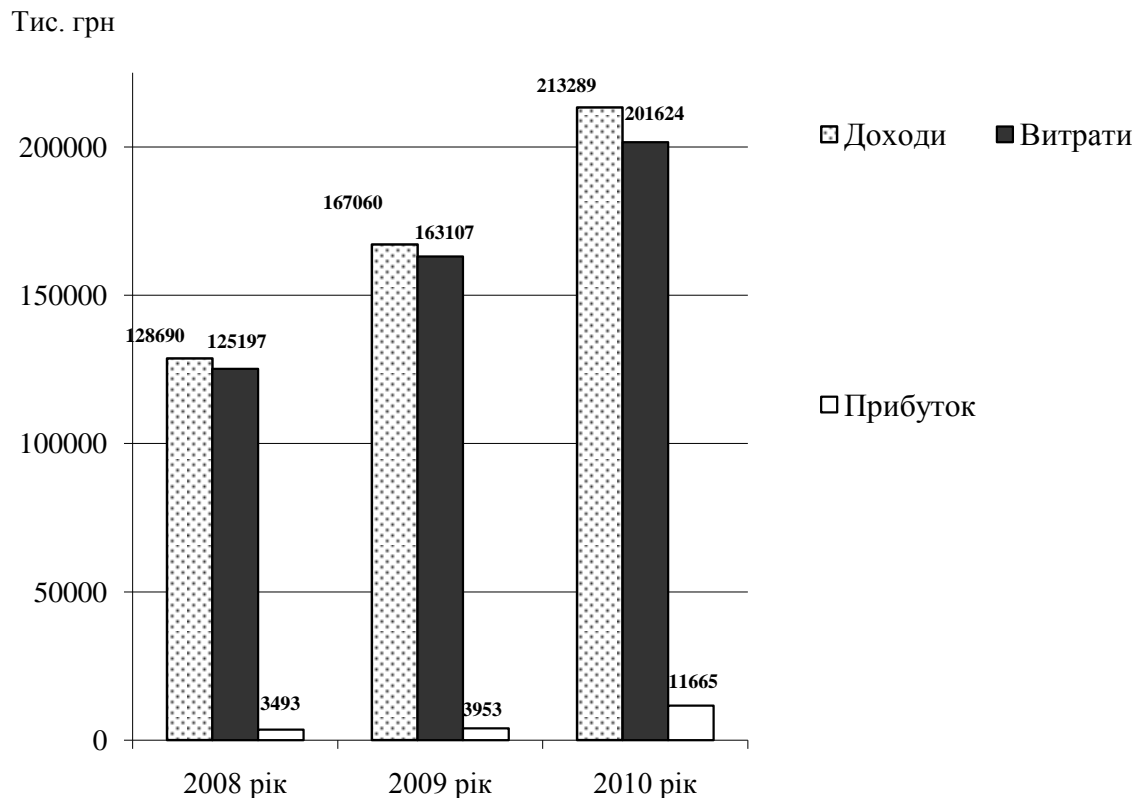

Рисунок 2.3 – Динаміка формування доходів, витрат, прибутку підприємства

Цифровий матеріал записки необхідно оформляти у вигляді таблиць. Кожна таблиця повинна мати змістовний заголовок, який розміщується одразу ж після слова «Таблиця» з її номером. Слово «Таблиця» і заголовок починається з великих букв, підзаголовки – з малих, якщо вони становлять одне речення із заголовком, та з великих, якщо вони мають самостійне значення. Підкреслювати заголовки не треба.

Розміщувати таблицю слід після першої згадки у тексті роботи так, щоб її зручно було розглядати. Якщо таке розташування неможливе, таблицю розміщують так, щоб для її вивчення роботу необхідно було б повернути за годинниковою стрілкою.

Рекомендується не переносити таблицю на наступну сторінку. У разі необхідності, переносючи частину таблиці на наступну сторінку, необхідно

пронумерувати стовпці на першій сторінці таблиці і нумерацію вертикальних стовпців повторити на наступній сторінці без повторення «шапки» таблиці, а над нею ліворуч розмістити слова «Продовження таблиці» із зазначенням її номера. Заголовок таблиці не повторюють. Таблиці повинні нумеруватися в межах розділу арабськими цифрами. Зліва розміщують напис «Таблиця» із зазначенням порядкового номера. Номер таблиці складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, розділених крапкою, наприклад, Таблиця 1.2 (друга таблиця першого розділу). Посилаючись на таблицю, вказують її повний номер, а слово «Таблиця» пишуть у скороченому вигляді, наприклад, (табл. 1.2). Повторні посилання на таблицю слід подати із скороченим словом «дивись», наприклад, (див. табл. 1.2). У разі повторення у графі тексту, який складається з одного слова, його можна замінити лапками. Якщо текст повторюється і складається з двох або більше слів, при першому повторенні його замінюють словом «те саме», а далі – лапками. Ставити лапки замість цифр, знаків, букв, математичних символів не допускається. Якщо цифрові дані в рядку таблиці не наводяться, в ній ставиться риска. Зразок оформлення таблиці наведено нижче.

Зразок оформлення таблиці:

Таблиця 1.12 – Дисконтовані грошові потоки

Рік	0	1	2	3	4	5	6
Чистий грошовий потік, грн.	-22500	9530	9520	9831	10133	10421	23037
Дисконтований грошовий потік, грн.	-22500	-20642	8013	7591	7178	6773	13737
Накопичений дисконтований грошовий потік, грн.	-22500	-43142	-35129	-27537	-20359	-13587	150

Пояснення позначень символів наводиться безпосередньо під формулою у тій послідовності, в якій вони подані у формулі. Значення кожного позначення символу слід давати з нового рядка. Перший рядок починають зі слова «де», дві крапки після нього не ставлять. Розмірність одного й того самого параметра в межах роботи має бути постійною. Формули нумерують в

межах розділу арабськими цифрами. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, розділених крапкою, наприклад, (1.2) (друга формула першого розділу). Номер формули слід брати в круглій дужці і розташовувати праворуч на рівні нижнього рядка формули, якої він стосується. Посилаючись на формулу в тексті, необхідно подати її повний номер у дужках, наприклад, у формулі (1.2). Зразок оформлення формули наведено нижче.

Відносну зміну фонду заробітної плати з урахуванням виконання плану з виробництва продукції можна визначити за формулою

$$\Delta\PhiЗП_{\text{отн}} = \PhiЗП_{\text{ф}} - \PhiЗП_{\text{ск}} = \PhiЗП_{\text{ф}} - (\PhiЗП_{\text{пл.зм}} \cdot K_{\text{ВП}} + \PhiЗП_{\text{пл.пост}}), \quad (1.2)$$

де $\PhiЗП_{\text{ск}}$ – фонд заробітної плати плановий (попереднього періоду), скоригований на коефіцієнт виконання плану з випуску продукції;

$\PhiЗП_{\text{пл.зм}}$ – змінна сума планового (попереднього періоду) фонду оплати праці;

$\PhiЗП_{\text{пл.пост}}$ – постійна сума планового (попереднього періоду) фонду оплати праці;

$K_{\text{ВП}}$ – коефіцієнт виконання плану з виробництва.

При написанні теоретичної частини курсової роботи студент повинен давати посилання на літературні джерела. Такі посилання дають змогу відшукати документи і перевірити достовірність відомостей про цитування документа, дають необхідну інформацію щодо нього, допомагають з'ясувати його зміст, мову тексту, обсяг. Посилатися слід на останнє видання публікацій. На більш ранні видання можна посилатися лише в тому разі, коли в них є матеріал, який не включено до останнього видання.

Посилання додаються одразу після закінчення цитати у квадратних дужках, де вказується порядковий номер джерела в списку літератури та відповідна сторінка джерела, наприклад [4, С. 35], або під текстом цієї сторінки у вигляді виноски, в якій зазначають прізвище та ініціали автора, назву джерела, видавництво, рік видання та сторінку.

Курсова робота з дисципліни «Інвестування» має визначену структуру та складається з наступних елементів:

- Титульний аркуш.
- Рецензія на курсову роботу.
- Зміст.
- Вступ.
- Теоретична частина.
- Розрахункова частина.
- Висновки.
- Перелік посилань.

Зразок оформлення титульного аркуша курсової роботи наведено у Додатку Б.

Тему курсової роботи студент обирає згідно зі своїм порядковим номером у списку групи. В окремих випадках тема курсової роботи може бути зміненою або уточненою за погодженням з керівником, якщо це є доцільним з точки зору актуальності теми, її наукового та практичного аспекту.

Форма рецензії на курсову роботу представлена в Додатку В. Студент, роздруковуючи форму рецензії, заповнює в ній лише власне прізвище з ініціалами, тему курсової роботи та групу. Все інше заповнює керівник роботи, який призначається кафедрою.

Порядок оформлення змісту курсової роботи наведено в додатку Г.

2 ТЕОРЕТИЧНА ЧАСТИНА КУРСОВОЇ РОБОТИ

Питання теоретичної частини:

1. Економічна сутність інвестицій та їх класифікація за основними ознаками.
2. Сутність інвестування, функції й завдання інвестиційної діяльності
3. Види й методи інвестиційного планування.
4. Учасники інвестиційного процесу, їх роль у процесі інвестування.
5. Система показників інформаційного забезпечення інвестиційної діяльності.
6. Організаційні структури управління інвестиційною діяльністю. Держава як суб'єкт інвестування.
7. Сутність економічної мотивації. Основні стимули до інвестиційної діяльності.
8. Криза в інвестиційній сфері та створення сприятливого інвестиційного клімату.
9. Сутність, функції та види інвестиційного контролю.
10. Інвестиційна стратегія підприємств та основні принципи її розробки.
11. Структурний аналіз цільової потреби підприємства в інвестиційних ресурсах.
12. Стратегічні інвестиційні цілі підприємства та засоби їх досягнення.
13. Етапи формування інвестиційної стратегії та основні елементи її оцінювання.
14. Економічні передумови становлення фінансового ринку інвестицій.
15. Організаційно-економічні умови розвитку ринку цінних паперів в Україні.
16. Класифікація типів інвестиційних проектів.
17. Методи управління інвестиційними проектами.
18. Інвестиційний бізнес-план та його функції.
19. Послідовність розробки інвестиційного бізнес-плану та інформаційне забезпечення цього процесу.
20. Основні принципи оцінювання ефективності інвестиційних проектів.
21. Основні показники ефективності інвестиційних проектів.

22. Види фінансових інвестицій.
23. Інвестиційна політика підприємства та чинники, що на неї впливають.
24. Формування портфеля цінних паперів та оцінка його ризиків.
25. Сутність, класифікація та основні принципи формування інвестиційних ресурсів.
26. Інвестиційний ринок та його структура.
27. Основні етапи розробки політики формування інвестиційних ресурсів.
28. Основні джерела формування інвестиційних ресурсів.
29. Методи залучення іноземного капіталу. Переваги та недоліки залучення іноземних інвестицій.
30. Стратегія залучення іноземних інвестицій. Система стимулювання іноземних інвесторів.
31. Система державного регулювання інвестиційних процесів.
32. Основні напрями іноземного інвестування.
33. Ринкова модель інвестиційного процесу. Механізм ціноутворення на інвестиційному ринку.
34. Інвестиційний клімат та фактори, що його утворюють.
35. Управління інвестиційним процесом.
36. Макроекономічне регулювання інвестиційного процесу.
37. Індикативне планування інвестиційної діяльності.
38. Інноваційна форма інвестицій.
39. Підвищення технологічного рівня і економічності інвестиційних проектів.
40. Інтелектуальні інвестиції, особливості обґрунтування доцільності таких програм і проектів.

Варіант теоретичного питання обирається за номером у списку академічної групи.

3 РОЗРАХУНКОВА ЧАСТИНА КУРСОВОЇ РОБОТИ

3.1 Оцінка ефективності інвестиційного проекту

Спеціалістами підприємства на підставі аналізу діяльності і укладених угод на поставку продукції здійснено прогноз зростання обсягів продажів. Для збільшення обсягів виробництва необхідно провести модернізацію діючого устаткування. Окрім цього необхідно забезпечити додатковий запас основних та допоміжних матеріалів. Необхідно оцінити ефективність вкладень у зазначений проект. Якщо проект виявиться не ефективним, розглянемо можливість альтернативного вкладання коштів.

У зв'язку з чим Вами було проведено інвестиційний аналіз можливих вкладень. Весь інвестиційний аналіз розділено на три послідовні блоки.

1. Встановлення інвестиційних потреб проекту.

2. Вибір і пошук джерел фінансування і визначення вартості залученого капіталу.

3. Прогноз фінансової віддачі від інвестиційного проекту у вигляді грошових потоків і оцінка ефективності інвестиційного проекту шляхом зіставлення прогнозних грошових потоків з початковим обсягом інвестицій.

Вихідні дані для проведення інвестиційного аналізу і оцінки ефективності проекту представлені в табл. 3.1.

Для проекту передбачений термін освоєння капітальних вкладень — один рік. Це означає, що протягом першого року з моменту початку фінансування проекту будуть проведені необхідні роботи (реконструкція будівель і споруд, закупівля і установка необхідного устаткування, придбання необхідних оборотних коштів). Подальша процедура розрахунку ефективності інвестиційного проекту відповідає наступній схемі.

Необхідно визначитися з тим, яким складом і обсягом засобів (основних і оборотних) можна реалізувати цей проект, тобто, що потрібно придбати, щоб реалізувати проект.

Потім необхідно відповісти на не менш важливе питання: де взяти гроші, щоб придбати необхідні основні і оборотні засоби. Також слід проаналізувати, як працюватимуть витрачені гроші, тобто, яка буде віддача від інвестування цієї суми в придбані основні і оборотні засоби.

Таблиця 3.1 – Вихідні дані

Показники проекту	Значення
Тривалість проекту, роки	6
Загальний обсяг інвестицій, грн.	45000
Частка інвестицій в основні засоби, %	62
Залишкова вартість основних засобів, %	12
Частка власного капіталу і структурі фінансування, %	50
Вартість власного капіталу, %	24
Вартість позикового капіталу, %	17
Виручка (дохід) підприємства в перший рік, грн	155500
Річний темп зростання доходу, %	4
Прибутковість продажів проекту, %	9,5
Частка змінних витрат в ціні продукції (доході), %	68
Оборотність дебіторської заборгованості, днів	32
Оборотність кредиторської заборгованості, днів	46
Оборотність товарно-матеріальних запасів, днів	50
Коефіцієнт виплати дивідендів, %	30
Ставка оподаткування прибутку, %	19

Важливість останнього питання найбільш істотна, оскільки, якщо підприємство змогло накопити деяку суму грошей, у нього може існувати альтернативна можливість інвестування цих грошей, і треба бути твердо впевненим в тому, що вибраний інвестиційний проект найбільш ефективний.

Інвестиційні потреби проекту для наведених вихідних даних представлені в таблиці 3.2.

Таблиця 3.2 – Інвестиційні потреби проекту

Інвестиційні потреби	Частка від суми, %	Сума, грн.
Інвестиції в основні засоби	62,0	27900
Вкладення в оборотні кошти	38,0	17100
Загальний обсяг інвестицій	100,0	45000

Досліджуване підприємство фінансує проект частково за рахунок власних коштів і частково за рахунок банківського кредиту відповідно до структури, вказаної в вихідних даних за кожним конкретним варіантом.

Для наведених вище даних таблиця джерел фінансування має такий вигляд (табл. 3.3):

Таблиця 3.3 – Джерела фінансування проекту

Спосіб фінансування	Частка	Сума	Вартість капіталу
Власний капітал	50%	22500	24,00%
Позиковий капітал	50%	22500	17,00%
Всього	100%	45000	

Для подальших розрахунків в залежності від методу оцінки треба використовувати або вартість власного капіталу, або середньозважену вартість капіталу, враховуючи дію «податкового коректору», оскільки відсотки за позиковими коштами відносяться на витрати підприємства та знижують оподатковуваний прибуток.

Розрахуємо середньозважену вартість капіталу:

$$WACC = 0,5 * 24\% + 0,5 * 17\% * (1 - 0,19) = \mathbf{18,89\%}.$$

В курсовій роботі потрібно використати дві схеми розрахунку показників ефективності проекту: схему власного капіталу та традиційну схему, порівняти їх результати і зробити відповідні висновки.

3.1.1 Схема власного капіталу для розрахунку показників ефективності інвестиційного проекту

При використанні цієї схеми розпочати потрібно зі складання графіка обслуговування боргу, оскільки відповідно до умов завдання даний проект фінансується на 50% залученими коштами.

1. Складання графіка обслуговування боргу.

В рамках курсової роботи приймається, що кредит обслуговується за амортизаційною схемою при річній виплаті. Це означає, що підприємство

щороку зобов'язане виплачувати одну і ту ж суму грошей, яка складається із сплати відсотків і погашення основної частини боргу.

Для складання графіка обслуговування боргу перш за все необхідно обчислити величину річної виплати. При розрахунку цієї суми використовується прийом дисконтування. Стосовно даної умови він полягає в тому, що приведена до справжнього моменту сума всіх платежів повинна дорівнювати сумі кредиту. Якщо PMT — невідома величина річної виплати, а S - розмір кредиту, то при процентній ставці кредиту i та кількості періодичних платежів n величина PMT може бути обчислена за допомогою рівняння:

$$S = \frac{PMT}{(1+i)^1} + \frac{PMT}{(1+i)^2} + \dots + \frac{PMT}{(1+i)^n} \quad (3.1)$$

Розв'язання цього рівняння зручніше виконати за допомогою фінансових таблиць або MS EXCEL, використовуючи функцію ПЛТ.

Якщо фінансові таблиці відсутні, то можна скористатися формулою

$$S = PMT \left(\frac{1}{r} - \frac{1}{r(1+r)^k} \right), \text{ з якої визначаємо, що: } PMT = \frac{S}{\left(\frac{1}{r} - \frac{1}{r(1+r)^k} \right)}.$$

Для прикладу сума річного платежу дорівнює:

$$S = PMT = \frac{22500}{\left(\frac{1}{0,17} - \frac{1}{0,17(1+0,17)^6} \right)} = 6268,83(\text{грн.})$$

Таблиця обслуговування боргу має наступний вигляд (табл. 3.4).

Відсотки нараховуються виходячи з величини початкового на поточний рік балансу боргу на підставі процентної ставки по кредиту.

Основна частина боргу розраховується відніманням від загальної виплати (6268,83) суми відсотків за певний період. Сума кінцевого балансу відповідного періоду розраховується відніманням від суми початкового балансу даного періоду суми основної частини боргу (наприклад, для першого року розрахунок буде наступний: $20\ 056,17 = 22\ 500 - 2\ 443,83$).

Таблиця 3.4 – Графік обслуговування боргу, (грн.)

Рік	1	2	3	4	5	6
Початковий баланс	22 500,00	20 056,17	17 196,88	13 851,52	9 937,44	5 357,98
Виплата	6 268,83	6 268,83	6 268,83	6 268,83	6 268,83	6 268,83
Відсотки	3 825,00	3 409,55	2 923,47	2 354,76	1 689,37	910,86
Основна частина	2 443,83	2 859,28	3 345,36	3 914,07	4 579,47	5 357,98
Кінцевий баланс	20 056,17	17 196,88	13 851,52	9 937,44	5 357,98	0,00

Наступним кроком буде складання прогнозу можливого прибутку впродовж терміну реалізації інвестиційного проекту.

2. Прогноз прибутку.

При використанні *методу власного капіталу* оцінюється ефективність тільки власних вкладень підприємства. Облік кредитної компоненти інвестицій здійснюється прямим способом, тобто процентні платежі враховуються у складі валових витрат при прогнозуванні прибутку, а погашення основної частини боргу враховується при прогнозуванні грошових потоків. Виручка в перший рік реалізації проекту наведена у вихідних даних і складає 155500 грн.

Величина змінних витрат оцінюється у вигляді процентної частки від виручки: $155500 \times 68\% = 105740$ грн.

Для визначення суми амортизаційних відрахувань в курсовій роботі застосовується метод прямолінійної амортизації: протягом всього терміну проекту сума амортизаційних відрахувань повинна дорівнювати вихідній вартості основних засобів за вирахуванням залишкової вартості з рівномірним розподілом за роками. Відповідно до вихідних даних залишкова вартість основних фондів проекту складає 9%.

При обсязі вкладень в основні засоби 62% від 45000 грн., що дорівнює 27900 грн. та за вирахуванням залишкової вартості у розмірі 12% від первісної вартості ($27900 \times (1 - 0,12)$), сумарне значення амортизаційних відрахувань складає 24552 грн. Отже, річна амортизація дорівнює $24552 : 6 = 4092$ грн.

Розрахунки щодо сум амортизації представлені в табл. 3.5.

Таблиця 3.5 – Амортизаційні відрахування по роках

Рік	1	2	3	4	5	6
Вартість обладнання на початок періоду	27 900	23 808	19 716	15 624	11 532	7 440
Річна сума амортизації	4 092	4 092	4 092	4 092	4 092	4 092
Вартість обладнання на кінець періоду	23 808	19 716	15 624	11 532	7 440	3 348

Далі потрібно оцінити величину прибутку до виплати відсотків і податку на прибуток (ЕВІТ). Ця величина визначається за допомогою заданого в вихідних даних показника прибутковості продажів, в нашому випадку 9,5% від величини виручки, тобто:

$$\text{ЕВІТ} = 155500 \text{ грн.} \times 9,5\% = 14772,5 \text{ грн.}$$

Отримані величини дозволяють визначити значення постійних витрат (без урахування амортизації):

$$155500 - 105740 - 4092 - 14772,5 = 30895,5 \text{ грн.}$$

Ця величина надалі за умовами завдання залишається незмінною при збільшенні обсягу реалізації підприємства. В той же час обсяг реалізації і змінні витрати збільшуються відповідно до заданого у вихідних даних річного темпу приросту. В результаті розраховуємо прогноз прибутку, який матиме наступний вигляд (табл. 3.6).

Важливим аналітичним показником, який характеризує суму коштів, що залишаються у підприємства, є прибуток до нарахування амортизації, відсотків і податку на прибуток (ЕВІТДА) знаходимо таким чином:

$$\text{ЕВІТДА} = 155500 - 105\,740 - 30\,895,5 = 18\,864,5 \text{ (грн.)}$$

Таблиця 3.6 – Прогноз чистого прибутку

Рік	1	2	3	4	5	6
Виручка, грн.	155500,0	161720,0	168188,8	174916,4	181913,0	189189,5
Змінні витрати, грн.	105740,0	109969,6	114368,4	118943,1	123700,8	128648,9
Постійні витрати (без амортизації), грн.	30 895,50	30 895,50	30 895,50	30 895,50	30 895,50	30 895,50
Прибуток до нарахування амортизації, відсотків і податку на прибуток (ЕВІТДА), грн.	18864,5	20854,9	22924,9	25077,7	27316,7	29645,1
Амортизація, грн.	4 092,0	4 092,0	4 092,0	4 092,0	4 092,0	4 092,0
Прибуток до нарахування відсотків і податку на прибуток (ЕВІТ), грн.	14772,5	16762,9	18832,9	20985,7	23224,7	25553,1
Процентні платежі, грн.	3 825,0	3 409,5	2 923,5	2 354,8	1 689,4	910,9
Прибуток до нарахування податку на прибуток (ЕВТ), грн.	10947,5	13353,4	15909,4	18631,0	21535,3	24642,3
Податок на прибуток, грн.	2080,0	2537,1	3022,8	3539,9	4091,7	4682,0
Чистий прибуток, грн.	8867,5	10816,2	12886,7	15091,1	17443,6	19960,3
Виплата дивідендів, грн.	2660,2	3244,9	3866,0	4527,3	5233,1	5988,1
Чиста рентабельність продажу, %	5,70%	6,69%	7,66%	8,63%	9,59%	10,55%
Нерозподілений прибуток, грн.	6207,2	7571,4	9020,7	10563,8	12210,5	13972,2

Після вирахування зі значення ЕВІТДА суми амортизації отримуємо показник прибутку до вирахування відсотків та податку на прибуток (ЕВІТ), який відповідає розрахованому раніше значенню на підставі запланованого показника рентабельності продажу.

Процентні платежі заносимо в табл. 3.6, використовуючи отримані раніше суми відсотків з табл. 3.4.

Податок до нарахування податку на прибуток (ЕВТ) отримуємо після вирахування з суми ЕВІТ величини відсоткових платежів. Податок на прибуток розраховуємо за ставкою, що вказана у відповідному варіанті (в нашому випадку це 19%).

Чистий прибуток – це прибуток за вирахуванням податку на прибуток.

Потім розраховуємо рентабельність продажів по чистому прибутку:

$$ROS = \frac{8867,5}{155500} * 100\% = 5,7\% .$$

Далі необхідно розрахувати суму, яку підприємство виплачує на користь акціонерів у вигляді дивідендів. Її отримуємо як величину відсотка, заданого у вихідних даних, від суми чистого прибутку:

$$D = 8867,5 * 0,3 = 2660,25 \text{ (грн.)}.$$

Наступним кроком є складання прогнозу балансу по роках реалізації інвестиційного проекту.

3. Прогноз балансу по роках інвестиційного проекту.

Баланс підприємства прогнозується за роками реалізації інвестиційного проекту, і виконання цієї задачі є необхідним атрибутом будь-якого бізнес-плану інвестиційного проекту. Для прогнозування балансу використовуємо укрупнену схему його представлення (табл. 3.7) із певними припущеннями.

Розрахунок прогнозних статей балансу проводиться таким чином.

1. Величина статутного капіталу дорівнює значенню власного капіталу, інвестованого в проект, в даному прикладі 22500 грн. Ця величина не змінюється протягом всієї тривалості проекту.

Таблиця 3.7 – Прогноз балансу

Рік	1	2	3	4	5	6
Активи						
Основні засоби	27900	27900	27900	27900	27900	27900
Накопичена амортизація	4 092,0	8 184,0	12 276,0	16 368,0	20 460,0	24 552,0
Залишкова вартість	23 808,0	19 716,0	15 624,0	11 532,0	7 440,0	3 348,0
Оборотні кошти						
Грошові кошти	11642,0	13898,1	15739,5	17091,9	17867,8	17964,8
Дебіторська заборгованість	13632,9	14178,2	14745,3	15335,1	15948,5	16586,5
ТМЦ	19277,7	19857,1	20459,7	21086,4	21738,1	22415,9
Оборотні кошти, всього	44552,7	47933,4	50944,6	53513,5	55554,5	56967,2
Всього активи	68360,7	67649,4	66568,6	65045,5	62994,5	60315,2
Пасиви						
Статутний капітал (звичайні акції)	22500	22500	22500	22500	22500	22500
Нерозподілений прибуток	6207,2	7571,4	9020,7	10563,8	12210,5	13972,2
Зобов'язання і капітал						
Довгостроковий борг	20 056,2	17 196,9	13 851,5	9 937,4	5 358,0	0,0
Кредиторська заборгованість	19597,3	20381,2	21196,4	22044,3	22926,0	23843,1
Всього пасиви	68360,7	67649,4	66568,6	65045,5	62994,5	60315,2

2. Значення нерозподіленого прибутку на кінець кожного року дорівнює значенню нерозподіленого прибутку на початок року плюс величина прибутку за рік за вирахуванням виплачених дивідендів. Так, для першого року величина нерозподіленого прибутку дорівнює величині прибутку, отриманою за перший рік 8867,5 грн. за вирахуванням дивідендів (30% від чистого прибутку), що в результаті складає 6207,2 грн.

3. Величина довгострокового боргу береться безпосередньо з графіка обслуговування боргу.

4. Розрахунок значення кредиторської заборгованості проводиться на підставі припущення незмінності оборотності кредиторської заборгованості

протягом всієї тривалості інвестиційного проекту, яка для даного прикладу складає 46 днів. Перш за все визначимо показник оборотності:

$$O_{кз} = \frac{365}{46} = 7,93. \quad (3.2)$$

Потім розрахуємо величину прогнозованого значення кредиторської заборгованості, враховуючи, що показник оборотності кредиторської заборгованості дорівнює відношенню виручки від реалізації продукції до величини кредиторської заборгованості:

$$КЗ_{пр} = \frac{B}{O_{кз}}. \quad (3.3)$$

Для даного прикладу отримаємо:

$$КЗ_{пр} = \frac{155500}{7,93} = 19597,3 \text{ грн.}$$

Аналогічним чином розраховуються величини кредиторської заборгованості на кінець кожного року інвестиційного проекту.

5. Сумарне значення пасивів балансу проекту розраховується шляхом підсумовування всіх обчислених компонент.

6. Переходимо до активних статей балансу. Перш за все, зазначимо, що дебіторська заборгованість розраховується як і кредиторська.

Розрахунок величини товарно-матеріальних запасів проводиться аналогічним чином, але замість виручки використовується собівартість проданої продукції. У позначеннях таблиці прогнозного звіту про прибуток це буде сума змінних витрат, постійних витрат без амортизації і амортизації основних засобів (табл. 3.6).

7. Основні засоби *в перший рік* проекту розраховуються як величина основних засобів за вирахуванням річної амортизації. Для даного прикладу отримаємо: 27900 грн. – 4092 грн. = 23808 грн. У кожний наступний рік величину річної амортизації слід додавати до статті «накопичена амортизація», і чисті основні засоби кожного разу визначатимуться відніманням накопиченої амортизації з початкової вартості основних засобів.

8. Останніми підлягають оцінці грошові кошти. Оскільки величини сумарних активів і пасивів співпадають, серед активних статей залишається невідомим тільки значення грошових коштів проекту. Тому спочатку необхідно визначити сумарне значення оборотних коштів, а після цього обчислити величину грошового рахунку, використовуючи балансове рівняння.

Необхідно окремо прокоментувати відношення до грошового рахунку Перш за все величина грошових коштів повинна бути позитивною. Якщо це не так, то до вихідних даних проекту вносяться зміни, які повинні змінити ситуацію. Рекомендується як найбільш ефективний засіб змінювати показники оборотності дебіторської заборгованості, товарно-матеріальних запасів і кредиторської заборгованості. Студент повинен самостійно прийти до висновку про те, які зміни показників оборотності приведуть до збільшення грошового рахунку.

Якщо грошовий рахунок позитивний, то слід звернути увагу на його величину. Величина грошового рахунку не повинна бути дуже великою. Якщо величина грошового рахунку перевищує 10% від валюти балансу, то прийнято вважати, що гроші використовуються недостатньо раціонально. Певну частину грошей можна інвестувати в цінні папери, що легко реалізуються, отримуючи при цьому додатковий дохід.

Далі потрібно виконати прогноз руху грошових коштів.

4. Прогноз грошових потоків

Відповідно до **схеми власного капіталу** розрахунок показників ефективності інвестиційного проекту проводиться за наступних умов:

- як показник дисконту при оцінці NPV проекту використовується вартість власного капіталу проекту, причому, як розрахунковий обсяг інвестицій приймаються тільки власні інвестиції;
- в процесі прийняття рішення на основі IRR-методу значення внутрішньої норми прибутковості проекту співставляється з вартістю власного капіталу;
- при прогнозі грошових потоків враховуються процентні платежі і погашення основного боргу кредитної складової інвестицій.

Для даного прикладу прогноз грошових потоків представлений таблицею 3.8.

Таблиця 3.8 – Прогноз грошових потоків за схемою власного капіталу

Рік	1	2	3	4	5	6
Інвестиція	-22500					
Чистий прибуток	8867,5	10816,2	12886,7	15091,1	17443,6	19960,3
Амортизація	4 092,0	4 092,0	4 092,0	4 092,0	4 092,0	4 092,0
Вивільнення оборотних коштів	-	-	-	-	-	56967,2
Залишкова вартість основних засобів	-	-	-	-	-	3 348,0
Виплата основної частини боргу	2 443,8	2 859,3	3 345,4	3 914,1	4 579,5	5 358,0
Зміна дебіторської заборгованості	-	545,3	567,1	589,8	613,4	637,9
Зміна ТМЦ	-	579,4	602,6	626,7	651,7	677,8
Зміна кредиторській заборгованості	-	783,9	815,2	847,9	881,8	917,0
Чистий грошовий потік за схемою власного капіталу	10515,6	11708,1	13278,8	14900,4	16572,7	78610,8

У цій таблиці є додаткові грошові потоки у зв'язку зі зміною робочого капіталу, які представлені у вигляді трьох складових, що відносяться відповідно до зміни дебіторської заборгованості, кредиторської заборгованості і товарно-матеріальних запасів. При цьому в перший рік проекту зміна статей оборотного капіталу прийнята такою, що дорівнює нулю, а в подальші роки оцінка додаткових грошових потоків проводиться відповідно до звичайного правила оцінки грошових потоків від основної діяльності підприємства. Згідно з цим правилом збільшення (зменшення) активних статей приводить до негативного (позитивного) грошового потоку, а збільшення (зменшення) пасивних статей приводить до позитивного (негативного) грошового потоку.

Також наприкінці останнього року реалізації інвестиційного проекту відбувається вивільнення основних та обігових коштів. Ці суми визначаються згідно з прогнозними даними балансу за шостий рік (табл. 3.7) та становлять для нашого прикладу відповідно 3 348 грн. та 56967,2 грн.

Зміни у оборотних засобах також впливають на суму чистого грошового потоку. Так, зростання дебіторської заборгованості та ТМЦ зменшує чистий

грошовий потік, а їх зменшення, навпаки, збільшує його суму. Зростання кредиторської заборгованості збільшує чистий грошовий потік, а її зниження – зменшує.

Тепер потрібно оцінити ефективність інвестиційного проекту.

5. Розрахунок показників ефективності інвестиційного проекту.

Найбільш поширені і будуть використані в курсовій роботі наступні показники ефективності інвестицій:

- чиста сучасна вартість інвестиційного проекту (NPV);
- внутрішня норма прибутковості інвестицій (IRR);
- дисконтований термін окупності (DPV).

1. Розрахунок показника NPV здійснюється за наступною формулою:

$$NPV = -INV_E + \frac{CF_1}{(1+r)^1} + \frac{CF_2}{(1+r)^2} + \dots + \frac{CF_n}{(1+r)^n}, \quad (3.4)$$

де INV_E - обсяг власних інвестицій

r - вартість власного капіталу

CF_1, CF_2, \dots, CF_n - грошові потоки, які містяться в останньому рядку табл.

3.8.

Для даного прикладу при вартості власного капіталу 24%, величині власних інвестицій 22500 грн. і чистих грошових потоків, наведених в табл. 3.8, величина показника NPV складає 34139,8 грн., що свідчить на користь високої ефективності проекту:

$$NPV = -22500 + \frac{10515,6}{(1+0,24)^1} + \frac{11708,1}{(1+0,24)^2} + \frac{13278,8}{(1+0,24)^3} + \frac{14900,4}{(1+0,24)^4} + \frac{16572,7}{(1+0,24)^5} + \frac{78610,8}{(1+0,24)^6} = 34139,8(\text{грн}).$$

2. При використанні IRR-методу значення показника IRR визначається за допомогою рівняння:

$$\sum_{i=1}^n \frac{CF_i}{(1+IRR)^i} = INV_E. \quad (3.5)$$

Дане рівняння може бути вирішене за допомогою MS EXCEL (використовуючи функцію ВСД) або фінансового калькулятора. Отримане значення внутрішньої норми прибутковості необхідно порівняти з вартістю власного капіталу. Проект приймається, якщо $IRR > r$.

Для даного прикладу внутрішня норма прибутковості складає 61%, що більше вартості власного капіталу i , отже, свідчить про ефективність інвестиційного проекту та доцільність його впровадження.

3. Розрахунок дисконтованого періоду окупності здійснено в табл. 3.9.

Таблиця 3.9 – Дисконтовані грошові потоки

Рік	1	2	3	4	5	6
Інвестиція	-22500					
Чистий грошовий потік	10515,6	11708,1	13278,8	14900,4	16572,7	78610,8
Дисконтований грошовий потік	8480,4	7614,5	6964,6	6302,5	5653,1	21624,8
Накопичений дисконтований грошовий потік	-14019,6	-6405,1	559,5	6861,9	12515,0	34139,8

Показники ефективності проекту представлені в табл. 3.10.

Таблиця 3.10 – Показники ефективності інвестиційного проекту за схемою власного капіталу

Показник	Значення	Од. виміру
Чиста сучасна вартість, NPV	34139,8	грн.
Дисконтований період окупності, DPB	2,92	роки
Внутрішня норма рентабельності, IRR	61,0	%

На рис. 3.1 представлено наочно грошові потоки проекту.

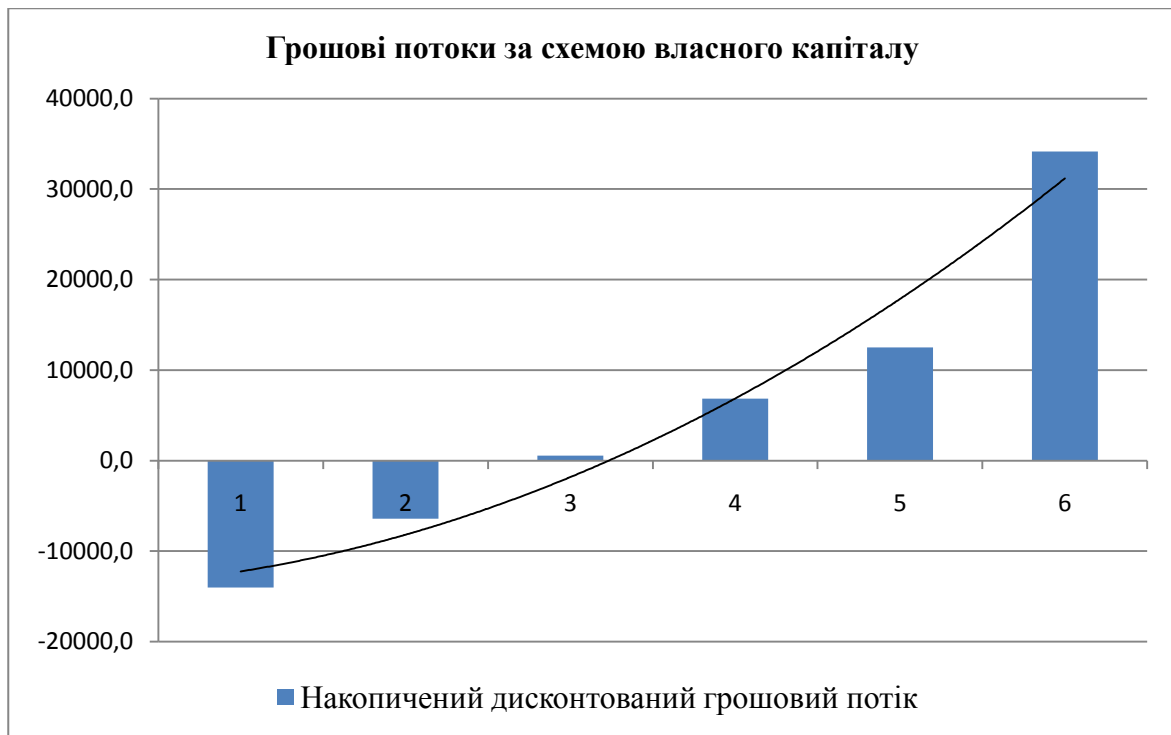

Рисунок 3.1 – Грошові потоки проекту за схемою власного капіталу

З табл. 3.9 та рис. 3.1 видно, що дисконтований період окупності після розрахунку складе 2,92 роки ($2 + 6405,1/6964,6$). Це менше, ніж тривалість проекту і тому проект може бути прийнятий за цим критерієм.

Отже, даний проект за всіма трьома критеріями може бути прийнятий до реалізації.

3.1.2 Традиційна схема розрахунку показників ефективності проекту

Відмінність цієї схеми від схеми власного капіталу полягає в тому, що в якості показника дисконту при оцінці NPV використовується середньозважена вартість капіталу WACC проекту, при визначенні суми інвестицій враховується сума як власного, так і позикового капіталу. Значення внутрішньої норми прибутковості проекту IRR також порівнюється з WACC проекту. Окрім цього, при прогнозуванні грошових потоків не враховуються процентні платежі і погашення основної частини кредитної складової інвестицій. Це пояснюється тим, що вартість позикових коштів вже врахована у ставці дисконтування, яка дорівнює WACC.

У відповідності до останнього зауваження прогноз грошових коштів буде мати наступний вигляд (табл. 3.11):

Таблиця 3.11 – Прогноз грошових потоків за традиційною схемою

Рік	1	2	3	4	5	6
Прибуток до сплати відсотків та податків, грн.	14772,5	16762,9	18832,9	20985,7	23224,7	25553,1
Податок на прибуток	2080,0	2537,1	3022,8	3539,9	4091,7	4682,0
Чистий прибуток (без врахування відсотків)	12692,5	14225,8	15810,1	17445,8	19133,0	20871,1
Амортизація	4092,0	4092,0	4092,0	4092,0	4092,0	4092,0
Вивільнення оборотних коштів						56967,2
Залишкова вартість основних засобів						3348,0
Виплата основної частини боргу	-	-	-	-	-	-
Зміна дебіторської заборгованості	-	545,3	567,1	589,8	613,4	637,9
Зміна ТМЦ	-	579,4	602,6	626,7	651,7	677,8
Зміна кредиторської заборгованості	-	783,9	815,2	847,9	881,8	917,0
Чистий грошовий потік за традиційною схемою	16784,5	17976,9	19547,7	21169,2	22841,6	84879,6

Продисконтовані за ставкою середньозваженої вартості капіталу чисті грошові потоки представлені в табл. 3.12 та на рис. 3.2

Таблиця 3.12 – Дисконтовані грошові потоки

Рік	1	2	3	4	5	6
Інвестиція	-45000					
Чистий грошовий потік	16784,5	17976,9	19547,7	21169,2	22841,6	84879,6
Дисконтований грошовий потік	14118,2	12719,3	11633,6	10597,3	9618,1	30063,6
Накопичений дисконтований грошовий потік	-30881,8	-18162,5	-6528,9	4068,4	13686,6	43750,2

Величина показника NPV для даного прикладу при середньозваженої вартості капіталу 18,89% ($WACC = 0,5 \times 24\% + 0,5 \times 17\% * (1 - 0,19) = 18,89\%$), величині інвестицій 45000 грн. і чистих грошових потоків, наведених в табл. 3.11, складає 43750,2 грн., що свідчить на користь ефективності проекту.

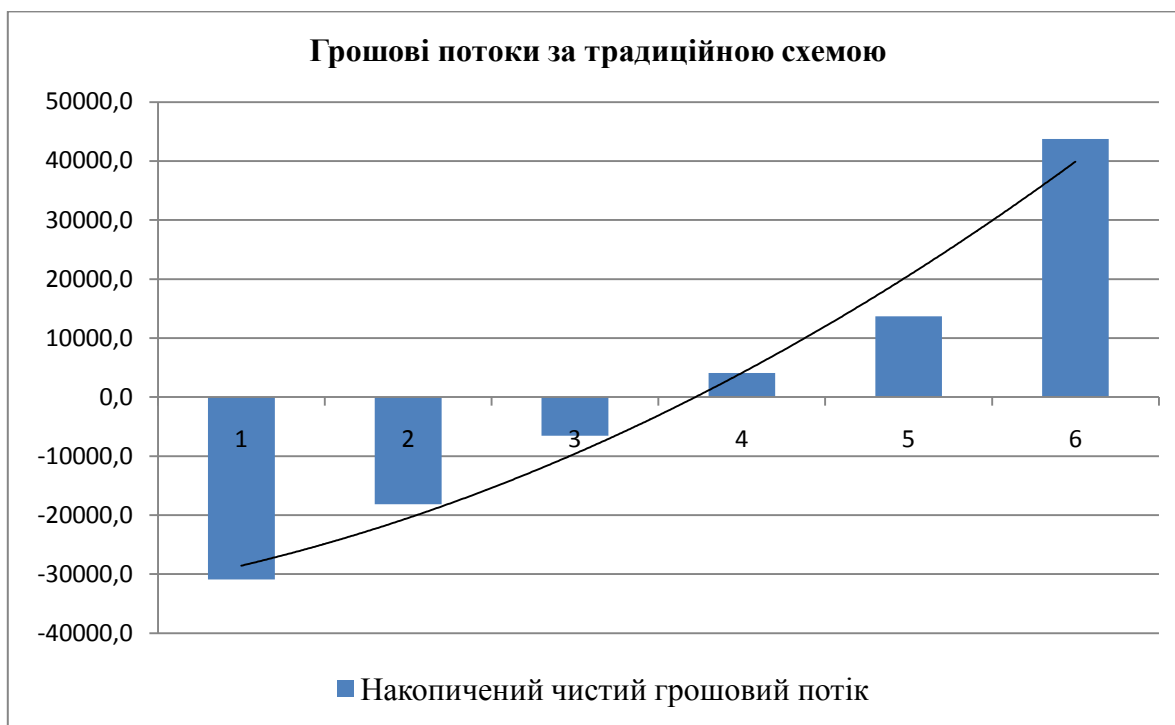

Рисунок 3.2 – Грошові потоки проекту за традиційною схемою капіталу

З рисунка бачимо, що окупність проекту, що розглядається, за традиційною схемою, є більш тривалою.

Показники ефективності проекту за традиційною схемою представлені в табл. 3.13.

Таблиця 3.13 – Показники ефективності інвестиційного проекту за схемою власного капіталу

Показник	Значення	Од. виміру
Чиста сучасна вартість, NPV	43750,2	грн.
Дисконтований період окупності, DPB	3,62	роки
Внутрішня норма рентабельності, IRR	44,0	%

Внутрішня норма прибутковості складає при цьому складає 44%, що перевищує середньозважену вартість капіталу (18,89%) і, отже, свідчить на користь прийняття інвестиційного проекту.

За даною схемою також бачимо, що проект є прийнятним за всіма трьома показниками його ефективності.

Порівнявши кількісні показники ефективності потрібно відзначити, що вони не співпадають. Це пов'язано з тим, що при використанні традиційної схеми розрахунку ми оцінюємо наскільки ефективно працює і власний, і залучений капітал. В рамках схеми власного капіталу оцінюється ефективність лише власного капіталу. Схема розрахунку ефективності інвестиційного проекту методом власного капіталу є більш наочним для кредитного інвестора, оскільки він в процесі аналізу проекту може спостерігати у вигляді числових значень процентні платежі і погашення основної частини боргу в розрахунковій схемі прогнозу грошових потоків. Підсумковий грошовий потік інвестор розцінює як елемент гарантії платоспроможності підприємства. Співпадіння показників при розрахунку двох методів можливе лише, коли частка залученого капіталу дорівнює 0.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бланк И.А. Основы инвестиционного менеджмента. – К.: Эльга-Н, Ника-Центр. – Т.2. – 2001. – 512 с.
2. Бригхэм Ю.Ф., Эрхардт М.С. Финансовый менеджмент: Теория и практика. – СПб.: Питер, 2009. – 960 с.
3. Гончаренко Л.П. Инвестиционный менеджмент. Учебное пособие. – М.: КноРус, 2005. – 296 с.
4. Кириченко О.А., Єрохін С.А. Інвестування: Підручник. / О.А. Кириченко, С.А. Єрохін. – К.: Знання, 2009. – 573 с.
5. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність: Навч. посібник. / Т. В. Майорова. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 376 с.
6. Мьльник В.В. Инвестиционный менеджмент. Учебное пособие для вузов. – М.: Деловая книга, Академический проект, 2005. – 272 с.
7. Пересада А. А. та ін. Інвестування: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. / А. А. Пересада, О. О. Смірнова, С. В. Онікієнко, О. О. Ляхова. - К.: КНЕУ, 2001. - 251 с.
8. Пересада А.А., Коваленко Ю.М., Онікієнко С.В. Інвестиційний аналіз: Підручник. – К.; КНЕУ, 2003.- 485 с.
9. Савчук В. Финансовый менеджмент: Практическая энциклопедия. / В.П. Савчук. – К. Издательский дом «Максимум», 2008. – 884 с.
10. Федоренко В.Г. Інвестування. Підручник, вид. 2-ге. / В.Г. Федоренко. – К.: Алерта, 2009. – 448 с.
11. Четыркин Е.М. Финансовая математика: Учебник. – 4-е изд. – М.: Дело, 2004. – 400 с.
12. Фабоцци Ф. Управление инвестициями: Пер. с англ. – М.: ИНФРА-М, 2000. – XXVIII, 932 с.
13. Щукін Б.М. Інвестування: Курс лекцій. / Б.М. Щукін. — К.: МАУП, 2004. — 216 с.

Додаток А

Таблиця А.1

Вихідні дані для розрахунків

Показники проекту	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Тривалість проекту, роки	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
Загальний об'єм інвестицій, грн.	65000	70000	75000	80000	85000	90000	95000	100000	105000	110000
Частка інвестицій в основні засоби, %	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72
Залишкова вартість основних засобів, %	11	10	9	8	7	12	11	10	9	8
Частка власного капіталу у структурі фінансування, %	49	48	47	46	45	44	43	42	41	40
Вартість власного капіталу, %	23	22	21	20	19	24	23	22	21	20
Вартість позикового капіталу, %	18	19	20	21	22	17	16	15	14	16
Виручка (дохід) підприємства в перший рік, грн	180000	186300	192820,5	199569	206554	213784	221266	229010	237026	245322
Річний темп зростання доходу, %	2	3	4	5	6	7	8	9	2	3
Прибутковість продажів проекту, %	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Частка змінних витрат в ціні продукції (доході), %	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74
Оборотність дебіторської заборгованості, днів	35	37	39	41	43	45	47	49	51	53
Оборотність кредиторської заборгованості, днів	57	67	68	69	70	72	73	75	77	80
Оборотність товарно-матеріальних запасів, днів	68	71	72	74	77	78	85	89	84	87
Коефіцієнт виплати дивідендів, %	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38
Ставка оподаткування, %	19	16	19	16	19	16	19	16	19	16

Продовження табл. А.1

Показники проекту	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Тривалість проекту, роки	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
Загальний об'єм інвестицій, грн.	115000	120000	125000	130000	135000	140000	145000	150000	155000	160000
Частка інвестицій в основні засоби, %	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72
Залишкова вартість основних засобів, %	7	6	5	11	10	9	8	7	6	5
Частка власного капіталу і структурі фінансування, %	51	51	50	49	48	47	46	45	44	43
Вартість власного капіталу, %	25	24	23	24	25	26	27	28	29	30
Вартість позикового капіталу, %	17	18	19	20	21	20	19	22	23	24
Виручка (дохід) підприємства в перший рік, грн	253908	262795	271992	281512	291365	301563	312117	323042	334348	346050
Річний темп зростання доходу, %	5	7	2	4	5	6	7	8	5	3
Прибутковість продажів проекту, %	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Частка змінних витрат в ціні продукції (доході), %	75	76	77	78	67	68	69	70	71	72
Оборотність дебіторської заборгованості, днів	55	57	59	60	61	62	63	64	65	66
Оборотність кредиторської заборгованості, днів	78	79	68	77	82	85	88	91	94	97
Оборотність товарно-матеріальних запасів, днів	88	83	78	81	85	90	96	99	105	110
Коефіцієнт виплати дивідендів, %	40	20	22	24	26	28	30	32	34	36
Ставка оподаткування, %	19	16	19	16	19	16	19	16	19	16

Додаток Б
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національна металургійна академія України
Кафедра фінансів

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни «ІНВЕСТУВАННЯ»

на тему:

*Інвестиційна стратегія підприємств та основні принципи її
розробки*

Виконав:

Студент(ка) групи ФК – 01 – 10

Петров С.В.

Керівник:

к.е.н., доцент

Сокиринська І.Г.

Роботу захищено з оцінкою _____

Дніпропетровськ НМетАУ 201_

Додаток В

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національна металургійна академія України

Кафедра фінансів

РЕЦЕНЗІЯ

на курсову роботу з дисципліни «Інвестування»

студента _____

напряму 6.030508 «Фінанси і кредит» IV курсу, групи _____

Назва роботи _____

Рецензент: к.е.н., доц. Сокиринська І.Г

Загальна оцінка роботи:

1. Відповідає вимогам щодо змісту (підкреслити):

- повністю відповідає
- частково
- не відповідає

2. Зауваження та рекомендації щодо змісту

3. Відповідність вимогам щодо оформлення:

- повністю відповідає
- відповідає в цілому
- не відповідає

Висновки рецензента:

- рекомендується до захисту без доопрацювання
- рекомендується до захисту при умові виправлення помилок та вдосконалення роботи
- не рекомендується до захисту, необхідно суттєво доопрацювати зміст та оформлення роботи, а саме: _____

попередня оцінка: _____.

Рецензент (дата, підпис) _____

Оцінка захисту: _____ (_____)

Додаток Г

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1 ТЕОРЕТИЧНА ЧАСТИНА	
Інвестиційна стратегія підприємств та основні принципи її розробки.....	6
1.1 Сутність інвестиційної стратегії підприємства, її зв'язок із загальною стратегією.....	6
1.2 Основні етапи та принципи розробки інвестиційної стратегії.....	10
1.3 Порядок формування інвестиційної стратегії підприємства.....	14
1.4 Сучасні підходи до розробки інвестиційної стратегії підприємств.....	18
2 РОЗРАХУНКОВА ЧАСТИНА	
Оцінка ефективності інвестиційного проекту.....	20
2.1 Вихідні дані для оцінки ефективності інвестиційного проекту.....	20
2.2 Схема власного капіталу для розрахунку показників ефективності інвестиційного проекту	22
2.3 Традиційна схема розрахунку показників ефективності проекту.....	33
ВИСНОВКИ.....	43
ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ.....	45

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
1 СТРУКТУРА ТА ВИМОГИ ЩОДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	4
1.1 Структура курсової роботи.....	4
1.2 Оформлення курсової роботи.....	4
2 ТЕОРЕТИЧНА ЧАСТИНА КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	10
3 РОЗРАХУНКОВА ЧАСТИНА КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	12
3.1 Оцінка ефективності інвестиційного проекту.....	12
3.1.1 Схема власного капіталу для розрахунку показників ефективності проекту.....	14
3.1.2 Традиційна схема розрахунку показників ефективності проекту..	26
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	30
ДОДАТКИ.....	31